

Trường THPT chuyên Hà Nội-Amsterdam

ĐÁP ÁN ĐỀ THI HỌC KỲ I MÔN TOÁN LỚP 10
Năm học 2011-2012.

Bài 1:

(các lớp 10A1, A2, P1, P2, N, Tr, Văn, Sử, Địa: 4 điểm
các lớp 10 Tin, L₁, L₂, H₁, H₂, Sinh: 3 điểm)

a) (các lớp 10A1, A2, P1, P2, N, Tr, Văn, Sử, Địa: 2 điểm
các lớp 10 Tin, L₁, L₂, H₁, H₂, Sinh: 1 điểm)

(P) cắt Oy tại C(0,3) nên $c=3$.

$$(P) \text{ có đỉnh } I(-1,4) \text{ nên } \begin{cases} \frac{-b}{2a} = -1 \\ a - b + c = 4 \end{cases}$$

Giải hệ ta được $a = -1, b = -2$.

Vậy (P) có phương trình : $y = -x^2 - 2x + 3$.

b)

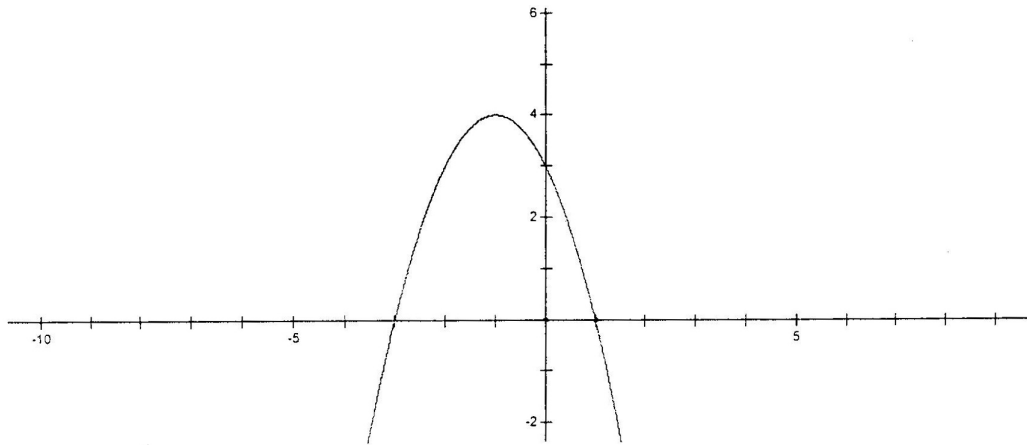
b-i) (1 điểm)

+TXĐ : R

+ Bảng biến thiên :

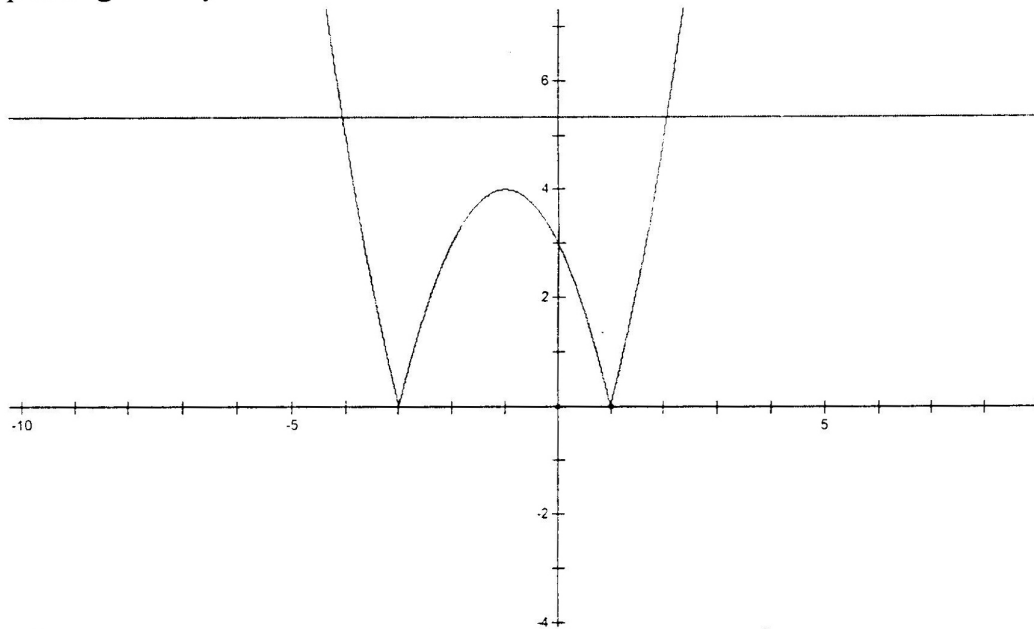
x	$-\infty$	-1	$+\infty$
y	$-\infty$	4	$-\infty$

+ Vẽ đồ thị

b-ii) (1 điểm)

Số nghiệm của phương trình $|-x^2 - 2x + 3| = 5 - m^2$ (*) là số điểm chung của đồ thị ($\mathcal{G}$) hàm số $y = |-x^2 - 2x + 3|$ và đường thẳng (Δ) có phương trình $y = 5 - m^2$.

Để phương trình (*) có hai nghiệm phân biệt thì (Δ) cắt ($\mathcal{G}$) tại hai

điểm. Điều kiện là :
$$\begin{cases} 5 - m^2 = 0 \\ 5 - m^2 > 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m = \pm\sqrt{5} \\ -1 < m < 1 \end{cases}$$

Bài 2 : (2 điểm)

a) (1 điểm)

Hệ đã cho là hệ bậc nhất hai ẩn, ta có các định thức :

$$D = \begin{vmatrix} m & 1 \\ 1 & m \end{vmatrix} = m^2 - 1; D_x = \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 1+m & m \end{vmatrix} = m - 1; D_y = \begin{vmatrix} m & 2 \\ 1 & m+1 \end{vmatrix} = m^2 + m - 2$$

-Nếu $D \neq 0 \Leftrightarrow m \neq \pm 1$, hệ có nghiệm duy nhất :
$$\begin{cases} x = \frac{1}{m+1} \\ y = \frac{m+2}{m+1} \end{cases}$$

-Nếu $D = 0 \Leftrightarrow m = \pm 1$,

+ $m=1$: $D_x = D_y = 0$, hệ vô số nghiệm :
$$\begin{cases} x \in R, \\ y = 2 - x \end{cases}$$

+ $m=-1$: $D_x = -2 \neq 0$, hệ vô nghiệm.

Trả lời

$m \neq \pm 1$: hệ có nghiệm duy nhất
$$\begin{cases} x = \frac{1}{m+1} \\ y = \frac{m+2}{m+1} \end{cases}$$

$m = 1$: hệ vô số nghiệm
$$\begin{cases} x \in R, \\ y = 2 - x \end{cases}$$

$m = -1$: hệ vô nghiệm.

b) (1 điểm)

$m \neq \pm 1$: hệ có nghiệm duy nhất
$$\begin{cases} x = \frac{1}{m+1} \\ y = \frac{m+2}{m+1} \end{cases}$$

Ta có : $x + y = \frac{m+3}{m+1} = 1 + \frac{2}{m+1}$.

Để m và $x+y$ nguyên thì $m+1$ là ước số của 2,

Các ước số của 2 là -1, 1, -2, 2; suy ra $m = -2, 0, -3, 1$

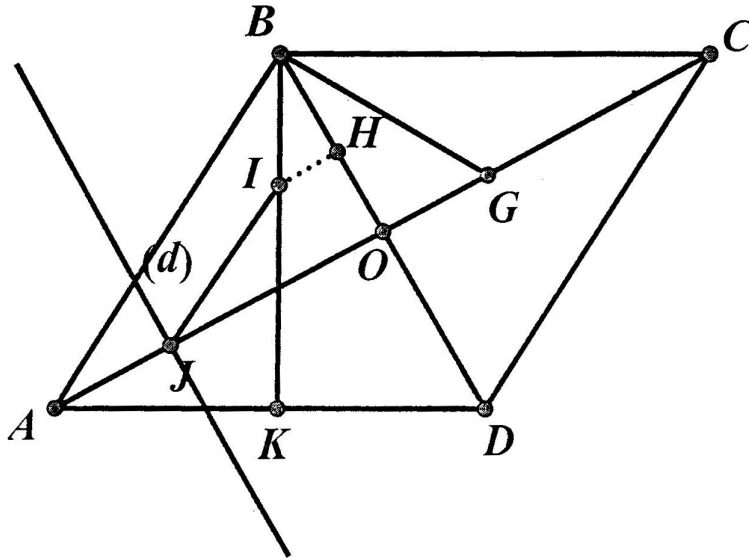
Vì $m \neq \pm 1$ nên các giá trị của m thỏa mãn đề bài lần lượt là: -2, 0, -3.

Trả lời

Vậy các giá trị của m thỏa mãn đề bài là : -3, -2, 0.

Bài 3 :

(các lớp 10A1, A2, P1, P2, N, Tr, Văn, Sử, Địa: 3 điểm
các lớp 10 Tin, L₁, L₂, H₁, H₂, Sinh: 4 điểm)

a) (1 điểm)

-Ta có : $\overline{BG} = \frac{2}{3}\overline{AD} - \frac{1}{3}\overline{AB}$

Từ

$$\overline{IK} + 2\overline{IB} = \vec{0} \Rightarrow \overline{BI} = \frac{1}{3}\overline{BK} \Rightarrow BI = \frac{a\sqrt{3}}{6} \Rightarrow CI = a\sqrt{\frac{13}{12}}$$

b) (1 điểm)

+ $\overline{IJ} = \overline{AJ} - \overline{AI}$

+ $\overline{AI} = \overline{AB} + \overline{BI} = \overline{AB} + \frac{1}{3}(\overline{BA} + \overline{AK}) = \frac{2}{3}\overline{AB} + \frac{1}{6}\overline{AD}$

+ Từ $5\overline{JG} - 3\overline{JC} = \vec{0}$, ta được $\overline{AJ} = \frac{1}{6}\overline{AC} = \frac{1}{6}(\overline{AB} + \overline{AD})$

+ Vậy $\overline{IJ} = -\frac{1}{2}\overline{AB} \Rightarrow IJ \parallel AB$

+ Mà $BA \perp BG \Rightarrow IJ \perp BG$.

c) (1 điểm)

Ta có:

$$\begin{aligned} Y &= PK^2 + 2PB^2 = \overline{PK}^2 + 2\overline{PB}^2 = (\overline{PI} + \overline{IK})^2 + 2(\overline{PI} + \overline{IB})^2 \\ &= 3PI^2 + 2\overline{PI}(\overline{IK} + 2\overline{IB}) + \overline{IK}^2 + 2\overline{IB}^2 = 3PI^2 + \overline{IK}^2 + 2\overline{IB}^2 \end{aligned}$$

Vì I, B, K cố định nên IK, IB không đổi. Y nhỏ nhất khi và chỉ khi PI nhỏ nhất. Do P chạy trên BD cố định nên để PI nhỏ nhất thì P trùng với hình chiếu H của I lên BD.

Khi đó $Y = HK^2 + 2HB^2 = \frac{7}{16}a^2 + 2 \cdot \left(\frac{a}{4}\right)^2 = \frac{9}{16}a^2$

d) (1 điểm)

$$\frac{1}{3}\overline{MB} \cdot (\overline{MC} + \overline{MD}) - \frac{a^2}{2} = \overline{MJ} \cdot \overline{MB} - \frac{1}{3}MB^2$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{3}\overline{MB} \cdot (\overline{MB} + \overline{MC} + \overline{MD}) - \overline{MJ} \cdot \overline{MB} = \frac{a^2}{2}$$

$$\Leftrightarrow \overline{MB} \cdot \overline{MG} - \overline{MJ} \cdot \overline{MB} = \frac{a^2}{2}$$

$$\Leftrightarrow \overline{MB} \cdot \overline{JG} = \frac{a^2}{2} (*)$$

Gọi L, O là hình chiếu của M, B lên JG, khi đó O chính là tâm hình thoi.

$$\text{Khi đó, } (*) \Leftrightarrow (\overline{ML} + \overline{LO} + \overline{OB}) \cdot \overline{JG} = \frac{a^2}{2} \Leftrightarrow \overline{LO} \cdot \overline{JG} = \frac{a^2}{2} (**)$$

Vì $JG = \frac{a\sqrt{3}}{2}$ nên $LO = \frac{a\sqrt{3}}{3}$. Mặt khác, từ (**) $\overline{LO}$ và $\overline{JG}$ cùng hướng.

Do đó L trùng với J. Vậy tập hợp điểm M là đường thẳng (d) qua J và vuông góc với JG.

Bài 4: (1 điểm)

- Chứng minh bất đẳng thức: cho x, y là hai số thực dương, ta luôn

có: $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \geq \frac{4}{x+y}$, dấu bằng xảy ra khi và chỉ khi $x=y$.

- Áp dụng bất đẳng thức trên cho, ta có:

$$\frac{1}{a} + \frac{4}{b} + \frac{3}{c} = \frac{1}{a} + \frac{1}{\frac{b}{2}} + \frac{1}{\frac{b}{2}} + \frac{1}{\frac{c}{3}} \geq \frac{4}{a + \frac{b}{2}} + \frac{4}{\frac{b}{2} + \frac{c}{3}} \geq 4 \left(\frac{4}{a + \frac{b}{2} + \frac{b}{2} + \frac{c}{3}} \right) = 4$$

- dấu bằng xảy ra khi $a=1, b=2, c=3$.